

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyed-
évre 8-70 pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Rommel új vonalakon folytatja az ellenállást

Egyiptomban Fuka és Marsa-Matruh között nagy harc tombol - Mozgó háború következik Afrikában

Beállt a fagy északon, Sztalin követeli a második arcvonalat

Madagaszkárban megszűntek a harcok, a francia parancsnok tárgyalást kezdett az ellenséggel

Az egyiptomi harcok színvonalára feljött a következő nagy csata. 80-90 kilométerrel nyugatra a mostani hadszíntér az eredeti állásoktól és most már ismét mozgó háborúra kerül sor Észak-Afrikában, mint az elmúlt háborús években már jó néhányszor.

Úgy a német, mint az olasz hadijelentés heves harcokról emlékezik meg, melyek az új haditerületen fejlődtek ki. A tengelyes csapatok támadták az ellenség páncélos alakulatait és a csata nagy hevességgel folyt meg este is az ellenség társos nyomásával szemben — közli a német hadijelentés.

Egyébként részletes kommentárok állnak rendelkezésre az egyiptomi helyzetet illetően.

ROMMEL AZ ÚJ ÁLLÁSOKBAN

Berlinben a hadijelentés kiegészítéseképpen a következőket közli: Az afrikai csata új szakaszba lépett. Rommel vezér-lábrenagy csapataival a nehéz fegyverek védelmében arra használta fel soha el nem vesztett mozgási szabadságát, hogy elszakadjon az ellenségtől és Fuka és Marsa-Matruh között megálljon. Mozdulatai térszerűen mentek végbe. Az angolok nem szakmányolhattak semilyen használható hadianyagot. Rommel német-olasz kötelékével olyan állásba vonult, amelyből kiindulva erőteljes ellenállást fejtett ki a számbeli fölényben előretört angolok ellen. A német-olasz páncélos hadsereg utánpótlása a legapróbb részletekig meg van szervezve és kiállta a próbát. Viszont az angoloknak az ügyüket most kell megszervezni azon a terepen, amelyen most a hadműveletek végzik.

AZ OLASZ STEFANI IRODA

az északafrikai hadihelyzet alakulásáról a következő tájékoztatást adja:

A csata, amely október 23-án az esti órákban kezdődött meg az el-alaméini vonalaknál, a következő napokban változatlan hevességgel tovább folyt. Az ellenséges harcok és repülőgépek egyre növekvő számbeli fölényével szemben az olasz és német csapatok egymással vetélyelődve bámulatra méltó dicsőséggel makacs ellenállást fejtettek ki. Gyakran ellentámadásba lendültek és többször sikerült nekik az eredeti helyzetet visszaállítani a brit hadvezetés ellenében, azonban mindig újabb és újabb

páncélos erőket és friss gyalogsági csapatokat vetett harcba. A tengelyalakulatok mind az ellenséges gyalogság, mind a páncélos erők ellen hosszú ideig kiüzdöttek az el-alaméini arcvonalon és hősiességük után egyedül az ellenség számbeli fölényének engedve kénytelenek voltak visszavonulni nyugati irányba, elsősorban az afrikai sivatag szakaszán. Egyébként Anglia és az Egyesült Államok nagyarányú erőfeszítéseit a most folyamatosan lévő támadás megszervezését ismételtelen bizonyítják. A taktikai helyzet továbbra is bizonytalan marad, minthogy az ellenségnek az eddig elért előrenyomulást mind emberben, mind hadianyagban tetemes veszteségekbe került — fejezi be tájékoztatását az olasz Stefani iroda.

AZ AFRIKAI HADIHÉLYZET BERLINI MEGTÉLYEZÉSE

„Rommel változatlanul szabad hadműveleti elhatározásai-
ban” — ezekkel a szavakkal jellemezték pénteken délután katonai körökben az Egyiptomra folyó csata pillanatnyi helyzetét.

Ezzel kapcsolatban utalnak arra a tényre, hogy Rommel tábornagynak sikerült elszakítania csapatait az ellenfél haderejétől és új, előre elkészített védelmi vonalakba visszavonni. Német katonai körök megállapítják, hogy a tábornagy immár nemcsak jobban csoportosíthatja az erőket, hanem ezáltal meg is hosszabbodtak az ellenség utánpótlási vonalai, ugyanakkor pedig a tengelyei megrovidültek.

Illetékes berlini helyen az egyiptomi harcokkal kapcsolatban pénteken is olyan értelemben nyilatkoztak, hogy a támadó angolok még mindig nem érték el hadműveleti céljukat, feltéve, hogy támadásuk célja nem az volt, hogy megkaparintsanak 90 km. hosszúságú sivatagot. Az angolok áldozatait, amelyeket ezért a nyereségért hoztak, berlini katonai körök aránytalanul nagyoknak mondják. Ezzel kapcsolatban arra is utalnak, hogy az északafrikai háború körülből Fuka magaságában immár kezd visszatérni a mozgó háború jellegéhez, amelyet Rommel tábornagy annyira kedvel és amelynek elvitathatatlanul szakértője.

A Wilhelmstrassen* távolról sem lagadja a jelenlegi harcok súlyos voltát, amelyben — mint hangsúlyozzák — a német csa-

patok mellett derekasan verekednek az olaszok is. Végetül megállapítják, s ugyanakkor utalnak arra, hogy Rommel tábornagynak Észak-Afrika minden fontos kikötője rendelkezésére áll. A hatalmas erővel támadásra indult angoloknak még az sem sikerült, hogy Libiába tegyék át a csata színterét, mert a harcok változatlanul Egyiptomban folynak.

MI TÖRTÉNIK GIBRALTÁRBAN?

Madridba érkezett jelentések szerint a csütörtöki nap folyamán a gibraltári kikötőbe nyolc brit romboló, azonkívül pedig 25 hárcai repülőgép, köztük hat úgynevezett repülőtorony érkezett. Ezidőszent a gibraltári kikötőben összesen 125 hadihajóegység horgonyoz. A gibraltári hadihajó, három repülőgépanyahajó, hat cirkáló, 32 romboló, 20 korvett és számos gyorsnaszád,

SPANYOLORSZÁGBAN

rendkívül nagy fontosságot tulajdonítanak az el-alaméini harcoknak és csak természetes, hogy ilyen körülmények között a gibraltári helyzet jelentős szerepet játszik. Megállapítható, hogy Gibraltár az utóbbi hetekben hadianyagszállító központtá fejlődött ki és ez a körülmény nagymértékben hozzájárul a földközítengeri helyzet kiegyensúlyozásához. Madridban naponként érkező hírek a gibraltári fejleményekről és ezek a hírek kivétel nélkül arról szólnak, hogy Gibraltárban lázas katonai tevékenység uralkodik, a fegyverszállítványok pedig napról napra nagyobb méreteket öltenek. Nyilvánvaló, hogy brit részről mindent elkövetnek annak érdekében, hogy Gibraltárt bevehetetlen várrá alakítsák át. A lattenai jelentések arról számolnak be, hogy a britek számos páncélos harcokot is partrafektak és egyelőre Madridban azon tanakodnak, hogy a britek miként akarják felhasználni a páncélos harcokot Gibraltár védelmében.

ANSALDO

az olasz katonáknak tartott rádióelőadásában az afrikai helyzettel foglalkozva ezeket mondta:

— Az olasz nép az Egyiptomból érkező híreket a legteljesebb nyugalommal fogadja. Ma már mindenki tisztában van azzal, hogy az afrikai harcok milyen különleges körülmények között

folynak és emlékeznek meg, hogy az olasz, majd pedig az olasz és német haderők már két ízben voltak kénytelenek Észak-Afrikában nagyobb visszavonulást végrehajtani.

— A hadiesemények azt mutatják, hogy az afrikai háború néha a legmeglepőbb fordulatot hozza magával. Ez a megállapítás most megerősíti szívünket. Miközben azonban mi nyugalmat és hidegvérrel ítéljük meg a helyzetet, az angolok tegnapi és tegnapi sikerei következtében teljesen elvesztették józan ítélőképességüket és a legképtelenebb adatokat közlik arról, hogy a tengely erői emberben és anyagban milyen veszteségeket szenvedtek. Az angol propagandisták teletüdövel hirdelik, hogy az angolok valóságos csodát hajtottak végre, amikor néhány nap alatt Alexandria előtt olyan hatalmas erőket tudtak felhalmozni, amelyek most lehetővé teszik számukra, hogy egész Észak-Afrika meghódítására induljanak. Az angolok azt állítják, hogy egymillió emberük, több ezer harcokészítjük és repülőgépekük, sohasem látott erősségű tüzérségük van Észak-Afrikában. Mi magunk hajlandók vagyunk elismerni, hogy az angolok az amerikaiak Egyiptomban impozáns erőket vontak össze, de nem szabad elfelejteni, hogy minden repülőgépet és harci csöcsit, amelyet a tengelyhatalmak erőt elpusztítanak. Angliából vagy Amerikából kell pótolni. Nem szabad továbbá elfelejteni azt sem, hogy az anyagi fölény csak egyik tényezője a győzelemnek, a másik döntő tényező a vezetés kiváltsága és a katonák hősi áldozatkészsége. Ha az angolok azt hiszik, hogy újuk vége Tripolisz, akkor tévednek. Tripolisztól még elválasztja őket a mi parancsnokaink zsenialitása. A tengely hadsereg vilétsége, az a hadsereg, amely a legjobban felkészült és a legerősebb hadsereg, amelyet Afrika földje valaha látott.

MADAGASZKÁRON MEGSZÜNTEK A HARCOK

Vichyből származó hivatalos közlemény szerint Madagaszkáron kéthónapi igen erős ellenállás után a harcok megszűntek. A madagaszkári francia rádióállomás abbahagyta adását. November 5-én 15 óra 10 perckor adta utolsóinak a következő üzenetet: Az események összerolldtak, megszakítjuk a kapcsolatot. Néhány órával azelőtt a fő-

kormányzó még jelentést adott kétségbeesett helyzetéről. Ambalavo nyolc napon át tanúsított ellenállást. A november 4-én virradó éjszaka a kisváros a kétezer angol támadó nyomása alatt kénytelen volt letenni a fegyvert. A madagaszkári francia erők főparancsnokának ettől az időponttól már csak 27 európai katonai állott rendelkezésére. A kormány egyetértésével és a további ellenállás céltalansága miatt november 5-én a tárgyalásokat megkezdték az ellenségeskedés megszüntetéséről. A közlemény aztán vázolja a madagaszkári harcok egész lefolyását.

A madagaszkári csapatok parancsnoka a francia kormányval egyetértésben november 5-én tárgyalásokba kezdett az ellenféllel az ellenségeskedés megszüntetése érdekében.

A KELETI HARCTEREN

csak a felső Terek-vidéken és a nyugati Kaukázusban volt élénkebb a földi harci tevékenység, bár a középső és északi szakaszon lassanként beállt fagyok újból megszállították a földet és így lehetővé válik a nehezebb fegyverek csatasorbaállítása. Míg a Moskvával egy magasságon lévő helyekről hajnalonként 2-5 fokos hideget jelentenek, Finnországban és a jegestengeri arcvonalon 10-13 fokra süllyedt a hőmérséklet.

A Terek-mentén Algiról keletre a Szovjet változatlan életerettségű védekezik az előre törő német páncélosok ellen. Csütörtökön is eredménytelenül kísérelte meg, hogy visszaszeresse a Gruz hadiút északi kijáróját. A nyugati Kaukázusban a német hegyivadások ellen roham közben elfoglalták egy több száz kísérővel megerősített magaslati állást, melynek birtoklása nagy jelentőségű a német utánpótlás biztosítása céljából.

A sztalingrádió harctéren a német léghaderőnek kiemelkedően sikeres napja volt. A bolsovista tüzérségi állások ellen folytatott harcok mellett erős zuhanóbomb-

FONTOS TUDNIVALÓK

Megállapították a savanyított konzerváruk új árát. (8).
Az izzólámpák új árai. (5).

Az agyvértóadás, a szívzorongás, nehéz légzés, fáradtság és az álmatlanság az az esetek amelyek a rendetlen székürítés következtében, az enyhén de biztosan ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával igen sokszor rövid időn belül megszűnnek. Kérdezz meg orvosod!

bázó kötelékek hatáson támadásokat intéztek egy löszgyár és a beketowka erőd ellen. Rajta ütöttek a Volga keleti partján levő szovjet utánpótló vonalakon s a baszkumiai pályaudvar közelében szétromboltak négy szállítótárolót.

A MAGYAR ROHAMCSAPATOK sikeréről emlékezik meg a tegnapi német hadijelentés. Fel- emlélti, hogy a honvéd roham- osztagosok átkeltek a Donon és a keleti parton megsemmisítel- tek több ellenséges támaszpont- ot és földi erőőt, miközben több löveget és különböző fegy- vereket zsákmányoltak.

SZTALIN MEGINT KÖVETELI SZÖVETSÉGESEITŐL A MÁSODIK ARC VONALAT

Mint a Német Távirati Iroda Stockholmán át jelenti, a moszkvai rádió közölte, Sztalin pénteken a szovjet forradalom 25. évfordulójára alkalmából mondott beszédében szövôtette a második arc vonal szükségességét. Né- zete szerint a német csapatok sikerei annak tudhatók be, hogy nincs meg a második arc vonal. A második arc vonal — folytatta Sztalin — feltétlenül szükséges, mert hiánya rossz végső követ- kezményekkel járhat. A szovjet és szövetségesei programját Sztalin így vázolta:

„A mai exkluzívitás kiiktatása, a területi sérthetlenség és az elnyomott népek felszabadítá- sa”

CRIPPS

angol főpencsétör — mint a Né- met Távirati Iroda jelenti — egy angol fegyverkezési üzemben beszédet mondott hangsúlyozva hogy a brit kormány tudatában van annak, hogy a támadó had- művelet mindenképpen szükség- es. Nem kell minket ösztönözni — folytatta —, de nem akarjuk a győzelmet a kezünkbe kiadni azáltal, hogy megmondolatlán és elhamarkodott hadműveletekbe kezdünk. A támadó hadművelet- tel nagyban elősegül a munká- sok azáltal, ha meggyorsítják a fegyverek gyártását, nem pedig a második front körüli eszeve- géssel. A második arc vonalat a kormány mindenáron fel fogja állítani, de csak akkor, ha meg- történtek az előkészületek. Be- széde végén Cripps figyelmezt- tette a hallgatóságot, hogy felejt- sék el saját bajukat és fokoz- zák erőfeszítéseiket.

AZ USA HADITENGERESZETE OKTÓBER 24-ÉN ÖSSZECSA- PÁSRÁ SZÓLÍTOTTA FEL A JAPÁN HAJÓHADAT

Hírüldte, a japán haditengeré- szet szóvivője Kureban a nagy kelet-ázsiai hadihelyzetről elő- adást tartott és ebben egyebek között kijelentette, hogy a japán tengerészeti vezetés a másod- dik salamonszigeti csata folya- mán hadászati okból nem adott ki jelentéseket, amit az ellensé- ges propaganda arra használ fel, hogy a szövívő rámutat arra, hogy az Egyesült Államok ten- gerészete október 24-én össze-

csapásra szólította fel a japán hajóhadat. A kihívás úgy szólt, hogy október 26-án ütközzenek meg a salamonszigeti vizeken. Az eredmény a délesendesóceáni csata volt, amelynek részleteit már a főhadiszállás október 27-én ismertette. Nem lehet le- tagadni — állapítja meg a japán szóvivő a továbbiakban —, hogy a délesendesóceáni csata a „Csendes-óceán Waterloja” volt és Japán lehengerlő győzelmé- vel végződött. A szóvivő kijelen- tette végül, tekintve, hogy az Egyesült Államok csendesóceáni hajóhadának zömét ezérf a ve- reségért küldték kérdéses, ké- pes lesz-e az amerikai haderő sikeres ellenállást indítani a Csendes-óceánon.

A japán kormány hivatalos úton tiltakozott az Egyesült Ál- lamok és a kanadai kormánynál az ellen az emberetlen bánásmód ellen, amelyben az északameri- kai és kanadai hatóságok rész- vettek az internált japán ál- lampolgárokat.

AZ AMERIKAI VÁLASZTÁSOK

Newyorkból pénteken a követ- kező eredményeket közölték a kongresszusi választásokról:

Képviselőház: 220 demokrata, 209 köztársasági és 4 egyéb. Két választás eredményét még nem ismerik

Szenátus: 56 demokrata, 38 köztársasági, egy választás ered- ményét még nem ismerik. Lehetőség, — jelenti New-

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnok- sága közli:

A tuapszei arcvonalszakaszon a légi haderő hatáson támogatá- sával súlyos támadó harcokban elfoglaltunk sok ellenséges had- állást és visszavertünk ellentá- madásokat.

A Terek felső folyásának vi- dékén német és román csapatok közelharci repülőgépek közremű- ködéssel továbbfolytatják tá- madásukat az ellenség elkesere- dett ellenállásával szemben. Egye- dül ezen a szakaszon csütörtökön 35 szovjet repülőgépet löltünk le.

Sztalingrádban a harci tevé- kenység november 5-én köleső- nös élénk rohamcsapat tevékeny- ségre és az ellenség heves előre- lövéseinek elhárítására korláto- zódott.

A Volgától keletre lévő vasú- tonalakat harcirepülőgépeink egész napon át támadták.

A Don-arcvonalon magyar ro- hamsapatok átkeltek a folyón és a keleti parton megsemmisítel- tek több ellenséges támaszpontot, valamint 34 földerdőt. Több lö-

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német hadijelentés közli: Német és olasz kötelékek csütör- tőkön heves harcokban megöt- madták az ellenség páncélos ala- kulatát Fuka és Marsa Matruh vidékén. Estefelé nem esőkenő heveséggel folyt a csata az el- lenség tartós nyomásával szem- ben.

Harci repülőgépek a nap fo- lyamán támadásokat intéztek Délkelet-Anglia különböző hely- ségei ellen.

Az olasz főhadiszállás közle- ménye:

Az olasz és német osztagok csütörtökön heves harcokat vívtak ellenséges páncélos alakula- tok ellen a Fuka és Marsa Ma-

Yorkból. — hogy a távollévő vá- lasztók szavazatai jelentős befolyást gyakorolnak a választás eredményére.

Mint Washingtonból jelenti: A választások — mint az eddigi eredményekből kiténik — a demo- kratáknak a képviselőházban meghozták a többséget, azonban ez olyan kevés, hogy a demo- kraták ezzel döntő befolyásukat a törvényalkotásra elvesztették és a köztársasági pártiakkal, akikkel eddig a legtöbb kérdés- ben közösek voltak, ellentétre kerülhet sor. A köztársasági párt eddigi nyeresége 43 mandátum. A felsőházban 9 új mandátumot nyertek, ezzel 38 felsőházi tag- juk lett az 56 demokratával szemben.

A CHILEI KORMÁNY

főtákkára megerősítette azt a hírt, hogy Roosevelt újból meg- hívta Rios államelnököt. Mint a főtákkár kijelentette, Rios azt vá- laszolta, hogy addig nem hatá- rozhat, amíg a jelenleg Washing- tonban folyó megbeszélések eredményét nem ismeri.

KNOX

amerikai tengerészeti miniszter új hajók vízrebocsátása alkalmából kijelentette, hogy a dél- nyugati Csendes-óceánban a számbeli túlsúlyban levő japán tengeri erők visszavonultak ugyan a tmaszpontokra, azon- ban számítani kell azzal, hogy rövidesen újabb támadást kez- denek.

veget, valamint nehéz és könnyű gyalogsági fegyvereket zsákma- nyoltak.

A légi haderő ellenséges had- állásokat és járműszlopokat tá- madott Osztaskovtól délre. Osz- taskov pályaudvarát éjjel-nappal bombázták.

Az Ilmen tótól délkeletre egy helyi támadás alkalmával erős ellenséges ellenállással szemben rohammal elfoglaltunk 37 harci állást és 9 löveget, valamint 68 géppuskát és gránátvetőt zsák- mányoltunk.

A Ladoga tavon a légi haderő elsüllyesztett egy vontatógőzöst és két teherbarkácat. Egy ágyuna- szádot, egy légvédelmi hajót és hat utánpótlást szállító jármű- vet megrongáltunk. Harci és zu- hanórepülőgépek eredményesen folytatták Murmanszk és a mur- mani vasút bombázását.

Az északi Jeges tengeren egy haterer tonnás kereskedelmi ha- jót bombatalatokkal elsüllyesz- tettünk, egy másik teherhajót megrongáltunk.

ruh között fekvő övezetben. A csata estefelé még változat- lan hevességgel folyt. (MTI)

Hósi halált halt páncélos tábornok

Berlin, november 6. Októ- ber 24-én Stumme páncélos tá- bornok és a lovagkereszt vise- lője csapatai élén Észak-Afrika- ban elesett. (MTI.)

Vígyszínház mozgó

Az igazi szerelem megható hőskölteménye. Egy híres énekesnő és egy hater rep- pilőtiszt regényes szerelme

Asszonyország Fősz.: Zarah Leander, Vik- tor Staal, Paul Hörbiger. Remek ének és zeneszámok Bemutató ma 5 és 7 órákor

Női és férfiak bát szövetségkülönlegességek nagy választékban Körösi László cég Ferenc József út 38.

A tatárok és a szovjet

(Honvéd haditudó- sító század).

A hadtestparancsnokság épü- lete előtt ülünk egy kis padon, egy hadnagy, egy zászlós-to- mács és én.

A város felől két orosz fogoly közeledik felénk minden fel- ügyelet nélkül.

— Hát ezek kicsodák? — kér- dem tolmácsunktól.

— Ezek a mi tatárjaink. Nagy- gon megbízható fiúk. Mindkettő fiatal. Az egyik tizenkilenc, a másik húsz éves. Nekünk dol- goznak a felügyelet nélkül jár- hatnak, kelhetnek. Még ha el- küldenek őket, akkor sem men- nének vissza a borsevistákhoz.

Tolmácsunk segítségével szóba állunk a fiatalabbikkal.

— Hogy hívják?

— Musiz Galinosan.

— Mi a polgári foglalkozása?

— Diák. Már a kilencedik osztályba jártam és vasúti mű- szakai tisztviselőnek készültem. Szüleim Kazánban laktak és én Középszámban jártam iskolába. Bátyám már régebben kalona. Engem február 23-án hívtak be az 508-ik gyalogrezdhez. Mi ta- tárok nem szívesen harcolunk a magyarok ellen, úgy tudjuk, hogy rokonaink. Már a bevonu- lásom napján elhatároztam, hogy az első jó alkalommal megszö- kém.

— Mikor, hol és hogyan szö- kött meg?

— Aztólól egyenesen a Don mellé irányítottak bennünket. Augusztus hatodikán századpa- rancsnokunk, egy főhadnagy hátrament, hadnagy szakaszpa- rancsnokunk pedig egyszerűen eltűnt. Rögtön azt mondtam baj- társaimnak, hogy ennél sohasem lesz kedvezőbb alkalom a szö- kéésre, induljunk el azonnal. Be- szélgetésünkkel azonban észre- vette a politruk és az őrmester. Megfenyegettek bennünket, hogy ha a beszélgetést azonnal be nem szüntetjük, főbelönek bennünket. Nekünk sem kellett más, előkap- tuk a puskánkat és sortűzet ad- tunk rájuk. Mindketten holtan rogytak össze. Erre elindultunk előre. A szomszédaink átkiabál- tak hozzánk:

— Mit csináltak? fényes nap- pal van. A magyarok észrevesz- nek benneteket és lekasználak! — Ne törődjétek vele, gyertek ti is!

Erre azok is megindultak. — Amikor a magyar csapatokat há- romszáz méterről megpillantot- tuk, feltartottuk a kezünket. — Nem is lőttek ránk. Annál töb- bet lőttek utánunk hátulról a borsevisták. De így is ötvenen jutottunk át.

— Milyen nemzetiségűek vol- tak, akik így átjöttek?

— Tatárok, ukránok. De vol- tak közülük oroszok is.

— Tulajdonképpen miért szö-

közt meg a szovjethadsergeből?

— Mi mohamedánok vagyunk, a szovjet azt hirdette nincs Allah és elvették tőlünk mecsetjeinket. Pedig ez számárság, mert Allah igenis van, nagy és hatalmas. Mi belőlünk nem tudnak sobase borsevistát nevelni. Mecsetjeink bezárása után egymásután elvet- ték földünket, jószágainkat. Be- lekényszerítettek bennünket a kolchozokba, hol éjjel-nappal dolgoztunk. De munkánkért so- hasem kaptuk meg a rendes el- lenértéket. Éhezünk, fáztunk és rongyosan jártunk. Ha zúgolód- ni mertünk, csúnyán megkínöz- tak. Nem tartozott ritkaságok közé a halálbüntetés sem. Szüle- met és testvércimet már nem látam 1940. óta. Mi tatárok szá- bad emberek voltunk és a borse- vizmus minden szabadságot elra- bolt tőlünk.

— Hadnagy úr, aláatosan je- lentem, már tudok egy kicsit magyarul beszélni és számolni is. Egészen meglepet a fiatal ta- tár tiszta kiejtése. Teljesen hi- bátlannul beszél, amit tud. Majd számolni kezd. Ezerig nagyszé- rűen számol. Musiz Galinosan közép-temető, barnahajú, bar- naszemű, nyílttekintetű ember. Tiszta jelleműnek látszik.

— Hol tanult magyarul?

— Amíg gyűjtőtáborban vol- tam, őreim látták, hogy szerel- nek meg tanulni, ők tanítottak.

— És hová megy háború után?

— Annyira megszerettem a magyarokat, hogy a háború után elmegyek Magyarországra. Ott akármilyen állást elvállalok. — Munka közben majdszak meg- tanulom a magyar nyelvet és lesz még időm arra, hogy pályá- ról gondolkozzam.

Hadnagy bajtársam közli ve- lem, hogy egy dunántúli tartal- lékos hadnagy szeretné magával vinni a fiút, 25 hold földje van és gazdaságában alkalmazná.

Mellettünk megszólal Inkey Tibor budapesti fotoszalon-tulaj- donos:

— Én is szívesen elvinném magammal. Kitanítanám fényké- pésszám.

Tolmácsunk megkérdi:

— Lenne-e kedved Budapes- ten fényképezni lenni?

— Szívesen mennék én. Édes- apámtól sokat hallottam Mag- yarországról és a magyarokról. Minden vágyam az volt, hogy világot lássak. De a szovjet el- zártá előttünk határait, Ha jól megnézem a kis tatárt, olyan jó mokány magyar képe van. Musiz Galinosanból alkalm- asint egészen jóra való magyar embert lehetne faragni.

— Mint Rómából jelenti a borsevisták, amelyet a Marci- su Roma 20. évfordulója alkalmá- ból a király és császár utasítá- sára rendelték el, összesen 42.000 elítélt részesült. Az am- nesztit alapján 22.000 embert a börtönökből elbocsátottak. 3975 — Retikült találtak egy in- herecegnő háromezer éves mú- miája mellett, Peru főváros- Lima mellett siri találtak, amelyben egy fiatal leány mú- miáját fedezték fel. A múm mellett apró toiletteeszközök hevertek, valamint egy szőc- táska. A perui hatóságok meg- követelték, hogy a leányt a herecegnő sírját találtak meg.

Meteor Mozgó műsora Szombaton 5 és 7 órákor utóljára. Jávor Pál, Simor Erzsé, Sárdy János, Bárczy Kató Az utolsó dal Holnap délelőtti 11 órákor is „Kislány, nagy kaland” amerikai vígjáték.

Apolló filmszínház Muráti Lili, Páger Antal Perényi László, Zsille Margit, Pethes Sándor, Árpád Margit, Maklary Zoltán stb főszereplőkkel: Házasság Vasárnap előadások 11 — 1-ig, 3 — 5 — 7 — 9 órákor

Hungária Filmszínház Köszönöm hogy elgázolt Főszereplők: Turay Ida, Erdélyi Mici, Jávor Pál, Páger Antal, Kabos Gyula, Gézon Gyula, Pethes Sándor és Ferenc. VILÁGHIRADÓK Előadások kezdete: 5, 7 óra

SZÍNHÁZI MŰSOR:

November 7, szombaton délután: **Vén diófa.**
November 7, szombaton este: **Párisi express.**
November 8, vasárnap délután: **Párisi express.**
November 8, vasárnap este: **Párisi express.**
November 9, hétfőn este: **Leányvásár.**

Párisi express

Bombasikerű háromórás kacagás a Csokonai Színház operett-újdonnása, a **Párisi express.** A darab meséje nem nagy igényű, de a remekül felsorakoztatott jelenetek teletudatolva szellemes és frappáns szövegeivel, valamint a méretetlen tömegű helyzetkomikumával, valóságos kacagásorkánt vált ki, aminek sodróereje nem csökken a darab három felvonásán. Ives Mirande szövegkönyvét mesterségesen a Pünkösztől Annyor s a fordulatot, eleven librettozó **Csanak Béla** komponált könnyed, hangulatos muzsikát. Ennél a darabnál nem cél semmi vonatkozásában az elmélyülés, szórakoztatni akar a darab s ezt tökéletes mértékben is éri.

A B. Unger-társulat a követelményekhez alkalmazkodva nagy szerű tempóban vitte sikerre a darabot. Jól pergő játék, a helyzetek által teremtett szituációk ököletes kiaknázása jellemzi az előadást, ami a kiváló együttes teljesítménye mellett elsősorban **Selmeczy Mihály** rendezői megfigyelésének és munkájának az eredménye, aki egyébként, mint a darab szereplője is emlékeztet a sikerű alakítását produkált a rendőrbiztos szerepében. **Moory Lucy** kivételes tehetsége tökéletes fényben csillogott. Könyved volt, kedvesen asszonyias és mondani-valorósnak szerepkörébe illően mélységet adott. **Rajz János** a felszeg helyzetbe került férj szerepében újabb és újabb nevetésre kényszerítette ellenállhatatlan humorával a közönséget. **Vitéz Molnár Iván** igényes szerepét elsőrendű sikerrel vitte diadalra. Markáns színei mellett vidáman könnyed volt. **Nagy Csilla** ügyes rutinnal, rátermettséggel és biztosonul formálórészekkel járt-szott. **Kormos Ferenc** a házassodni készülő felszeg aglegény figuráját elevenítette elsőrendű humorérzékkel, színesen. **Hortobágyi Arthur**, mint mindig, most is tehetsége javával szolgált a darab sikerét. A kitűnő **Perényi Sári**, **Gál Manci**, **Süli Manyi**, **Hódossy Judit** és **Szityay László** egészítették ki jó játékkészséggel az együttest.

A zenekart **Bakonyi Ödön** karagya vitte verbeli muzsikusra valló lendülettel.

FILM

A HUNGÁRIA filmszínház az annakidőjén nagysikert elért, „Közönségem, hogy elgázolt” című filmet újította fel. Öszintén megvallva ma már túlhaladott játékból, technikában ez a produkció s hogy mégis van közönségsikere a darabnak, az elsősorban a kitűnő **Páger Antalnak**, **Jávor Pálnak**, **Turay Idának**, **Erdélyi Mincnek**, **Gózon Gyulának** és **Kabos Gyulának** köszönhető, akik játékkuk egyéni értékeivel viszik sikerre a darabot. A kísértő műsor változatos riportanyaga jó.

Csokonai Színház

Szombaton este, vasárnap délután és este bérletszínházban a

Párisi express

folytatja sikersorozatát! Robbanóan vídám operett. Csak felmottaknak!

A magyar levénte intézmény keresztényen alapon áll

Igen értékes előadások hangzoltak el a protestáns levénte-vezetők konferenciáján.

Dr. Farkas Pál lelkipásztor a töle megszokott módon vezette az Ige mélységei felé hallgatóit. A »Helyes magatartás«-ról tartott áhitatot. Sok értékes gondolatot közlül kiemelkednek: Gondoljuk arra, hogy magyar életünk sok-sok megújuló veszedelmei között csak éberséggel állhatunk. A magyar ifjúság serkenjen fel. A **kényelmet és a hamis álmódorást tegyük félre.** Ragadjunk meg minden alkalmat, hogy ifjúságunkat felébresszük, először szeretettel, ha nem menne, törvényes rendelkezésekkel is. Ezt a felébresztést csak akkor végezheljük el, ha elsősorban mi ifjúsági vezetők felébredünk. Egy nehéz korszak áradásában élünk. Hogy állhatunk meg, ha nem hit által. **Új nemzeti öntudattól átitatott erős magyar ifjúságot várunk.** A világ dolgait csak mély hittel lehet megoldani. Le kell számolnunk végre azzal a divatos felfogással, hogy a hit fizedrangú. Azzal az evangéliumi felhívással fejezte be: **Legyetek férfiak! Legyetek erősek!**

Áhitat után, nagy figyelem közben **Uray Sándor** egyházkerületi főjegyző lelkipásztor tartotta meg előadását, feltevéen a kérdést: **»Mit várhat az egyház a levénteiktől?«** Erre a kérdésre csak úgy válaszolhatunk — úgymond,

— ha először felelünk arra a kérdésre: mi az egyház és mi a levénte intézmény. Ismertette az egyház ismérveit, melyet legszébben az Apostoli Hitformában találhatunk meg. A levénte-intézmény szintén beletartozik az egyházba. **Kormányzó Urunk a magyar levénteintézményt keresztényen alapokra helyezte.** Ezt az áldott lehetőséget nekünk ki kell használni. **Igyekeznünk kell a levénte számára szakképzett lelki erőket beállítani, akik az ifjúsághoz ifjú módon tudják közvetíteni az Isten Igéjét.** Az Ige hirdetés választ vár az ifjúságtól. De csak azt várhatjuk tőlük, amit adunk nekik. **A levénte kiválasztása magyar nemzeti cél és ebben mi egyek vagyunk a levénteintézménnyel.** Majd szólt arról, hogy Debrecen a szabadság városa és ennek külsőleg is méltó kifejezést kellene adni. A levénteifjúság legyen fegyelmelt, öntudatos. Olvassák a Bibliát. Járjanak a levénte templomba. Végezzenek szeretetmunkát és kapcsolódjanak be az ifjúság vezetésébe.

A mindvégig lebilincselő előadás után termékeny megbeszélés kezdődött, melyben résztvettek: **Lovass László, Balla Kálmán, Szathmáry Elek és dr. Farkas Pál.**

A konferencia holnap este fejeződik be.

Kollár Livia hazajött olaszországi útjáról, ahol filmezett, légitámadást élt át és nagy szeretettel fogadták

A debreceni közönség kedvence, **Kollár Livia**, akit a szezon első előadásán expresszgyorsasággal fogadtak szívébe minden színházlátogató, kelhete olaszországi útjáról **tegnap este hozárkezett Debrecenbe**, hogy nyomban megkezdje a **Símougi öbester** próbáit. A egyszerű szubrettprimadonna érdekes élményekkel jött meg és a sok kérdézőködségre nem győzött beszámolni impresszióiról...

— Első utam Róma volt, ahol **Páll Antal**, a magyar követség kulturáltasága, **Ponli, Nidelkorn** és **Ambroselli** filmgyáriagazgatók és **Nelbriol** gyártási vezető fogadtak nagy szeretettel és rendkívül szívesen. Rómában részt vettem a követség ebédjén, ott **találkoztam Tasnády Fekete Mária**val, aki egyik filmsikert a másik után **aratja Itáliában.** **Altában** a magyar művészeket nagyon szeretik Olaszországban és a két nemzet fia között kialakult mély baráti kapcsolatára jellemző, hogy **mihelyt megtudják valakiről azt, hogy magyar, nyomban mosolygásra vált arccal fogadják és kitüntető szeretettel veszik körül.** Rómába érkezésem után mindjárt magyar társalkodónő rendelkeztem mellém, **Gagyai Juditot.** Emlentünk **Nápolyba**, megtekintelttem **Pompej**it, mind azokat az álmospép, csodálatos olasz tájakat, melyekről szinte nem is lehet prózában beszélni...

— **Milánó volt utam legérdekesebb és legizgalmasabb része, nemcsak azért, mert itt forgatták a rólam készült felvételeket, hanem az angol légitámadás miatt is,** melyről hallom beszámolt a magyar sajtó is... **Már vonatunkat 15 kilométeres izgalmas úton keresztül üldözték az angol**

Tánciskolák

* **Vattay Margit** tánciskolájában november 6-án diákkölon kezdődik. Kossuth 11.

* **Schaff tánciskolájában**, a Koronában minden szombaton és esütőnapokon felhétől, vasárnap 5 óráig össétánc.

gépek, talat azonban nem ért bennünket... Megérkezve Milánóba azon az emlékezetes szombati napon, a Continental szállóban kaptunk lakást. Ezen az éjszakán jött az angol légitámadás. **Egy bomba a közelünkben csapott le, légnomás ért és három óra hosszat eszméletlenül feksüdtem, semmit nem tudva magamról.** Vöröskeresztes kórházban ábredtem fel, ahol három napig feksüdtem. A szememet még néhány napig kvarccal kezelték, egyébként nem történt semmi bajom...

— **Felépülve megkezdtek a próbafelvételek forgatását.** Ez négy napig tartott, énekszámom is volt a színes filmen, melyen **Bidermeier-ruhában** szerepeltem. Az ATA filmgyárban készültek el a felvételek, egyébként ezt a gyárat a légitámadás alkalmával kisebb talat érte. **A felvételek a gyár igazgatójának közlése szerint nagyszerűen sikerültek.** Ezután még néhány napos utazás következett **Laibach, Postumic, Velence** és **Triesz**be...

— **És mikor megy vissza Olaszországba megkezdni első olasz filmjének forgatását?** — érdeklődünk búcsúzóul **Kollár Livia**tól.

— **Karácsony után... akkor kezdjük meg a felvételeket.** Addig pedig itthon vár rám néhány nagyon szép feladatát. — **mondotta Kollár Livia,** akinek művészetében néhány hónap múlva már olasz filmen is gyönyörködhet a közönség.

A hadmentességi adóról szóló javaslat

A Magyar Élet Pártja a jövő hét keddjén értekezletre ül össze. Az értekezlet előtt, délután 6 órakor a párt pénzügyi csoportja tart ülést és ezen az ülésen **Reményi-Schneller Lajos** pénzügyminiszter bemutatja és ismerteti a hadmentességi adóról szóló törvényjavaslatát, amelyet aztán a pártértekezlet tárgyal.

Kállay miniszterelnök lemond feisőházi taóságáról, mert képviselő lett

Alaki ülést tartott a képviselőház

A képviselőház tegnap alaki ülést tartott. **Tórs Tibor** elnök bemutatta az egri egyéni kerületben időközi választáson megválasztott **Kállay Miklós** miniszterelnök képviselői megbízólevelét, melyet a Ház megvizsgálás és jelentéstétel céljából kiadott az állandó igazolóbizottságnak. Közölte még az elnök, hogy **Kállay Miklós** levélben bejelentette: összeférhetetlen helyzetben van mert az országgyűlés felsőházá-

nak is tagja; ezt az összeférhetlenségi helyzetet az előirt határidőn belül megszünteti. A miniszterelnök addig nem gyakorolhatja képviselői jogait, amíg az összeférhetetlen helyzet fennáll. Ismertette **Tórs Tibor** elnök a honvédelmi miniszter átiratát, melyben vitéz nagybecsoni Nagy Vilmos az elődjéhez bejegyzett interpellációját megszüntetését kéri. A Ház törölte ezeket az interpellációkat.

A cserépfalvi leánygyilkos a vonat elé vetette magát

Miskolc, november 6. Cserépfalva közszégben november 2-án **hollan találták a falu egyik legszébb leányát, a 18 éves Kákosi Ilonát.** A nyaka át volt vágva és két mély seb volt a hasán is. A miskolci törvényszék vizsgálóbírája a törvényszék orvosaival a felboncolás során megállapította, hogy gyilkosság történt és hogy a hason látható sebek készsúrásból erednek.

A nyomozás során a gyilkos-

ság gyanúja a leány udvarlójára, **Marton Károly 19 éves kőművessegéde** irányult, aki hirtelen eltűnt a faluból. Szerdan a mezőkövesdi vasútállomás közelében egy fiatal ember a vonat elé vetette magát. A vonat kerekei az öngyilkos derekán mentek keresztül és testét szinte keltészakították. Megállapították, hogy az öngyilkos azonos a cserépfalvi gyilkosság gyanúsítottjával.

Balmazújváros fejlődése

Strandfürdő, szálloda épül, ahol foglalkoztató kamilla-

Balmazújváros az utóbbi években több olyan épülettel gazdagodott, mely alkalmat nyújt **Hajdú vármegye** e sokgyermekes családokkal tele közszégben a lakosság foglalkoztatására, kereseti viszonyainak javítására, tehát közvetve szociális szempontból is jelentős volt.

Ezekről az építkezésekről és a jövő még nagyobb arányú terveiről **mondott el érdekes részleteket dr. Róth Sándor** vármegyei aljegyző, aki a balmazújvárosi lakosság szociális viszonyainak egyik legkiválóbb ismerője.

— **Szociális szempontból a meglevő építkezések között —** **mondotta dr. Róth Sándor** aljegyző — **legnagyobb jelentősége a kamilla-száritó felállításának van, tekintettel arra, hogy Balmazújváros környékén, a szikes talajban a kamilla bőven terem.** Az ideit termés az esőhiany miatt alatta maradt a várakozásnak, a múlt esztendőben azonban **17.740 mázsa szikkított szárítottak meg.** De a különböző termények száritásával is nagyjelentőségű munkát végeztek, hiszen az idein is a kamilla-száritás mellett **256 mázsa zöldbabot, 177 mázsa sárgarépát és 27 mázsa petrezselymet** száritottak meg... Hogy az eredményt növeljék, jutalmat töltek ki a termelők részére, mely például sárgarépa után **mázsánként 2 pengő,** bab után **2,50 pengő** volt. Akadt olyan gazda akinél **300 pengőt** tett ki a jutalom.

— **A balmazújvárosi száritó számára Hajdúhadházi, Debrecen környékéről, Hajdúbószorményből, de Kecseéről is szállítanak... 1500 mázsa káposztát száritottak az idein és 2000 mázsa burgonyát.**

— **A száritó munkásainak alkalmazásánál elsőrendű cél a szociális gondoskodás... A hadbavonultak családtagjai sorából sok női munkaerő nyert alkalmazást, az idein a száritóban októberig 6700 munkanapot dolgoztak, de a múlt évben az év végéig 14.400 munkanap volt.** — **A száritónál is egész sereg új építkezés, nagyobbit lesz —** **mondotta dr. Róth Sándor** vármegyei aljegyző. — **Települégyelől lakás, iroda, stb. épül 20.000 pengős költséggel. Folyamatosan van munkáséterem, öltöző, mosdó, zuhanyzó építése 44.000 pengős költséggel, magát a száritót is bővítik, hogy a jövő évben még tökéletesebben és nagyobb arányban megfeleljen: 22.000 pengős költséggel... Erről a száritóról még el kell mondanom, hogy az országban hat ilyen száritó van üzemben, ezek között időrendileg is első volt a balmazújvárosi, de egyébként is a legnagyobb.**

— **A jövő tervek közül —** **fontos dr. Róth Sándor aljegyző —**

kibővítik az emberek százait és zöldségszáritót is

első helyen szerepel a szálloda és a strandfürdő megvalósításának kérdése... Ezek közül a szállodát 30.000 pengős költséggel, határozás magyaros stílusú vendégfogadóként már a jövő évben felépítik... De a következők másfél évben belül megvalósításra kerülő területen a balmazújvárosi strandfürdő is... Ennek terve is már készen van, bizottság több kis strandfürdőt megtekintette az országnak, hogy kiválassza a balmazújvárosi adottságoknak legjobban megfelelő

Holnap délelben nyitják meg a Német Tudományos Intézet könyvtárát

A Német Tudományos Intézet mezőgazdasági könyv- és folyóiratkiállítását rendez a Dérimúzeumban, amelynek ünnepélyes megnyitására holnap déli 12 órakor kerül sor. Az ünnepségre Debrecenbe érkezik **dr. Eduard Lurtz** követségi tanácsos nagyváradi német konzul is.

A kiállítás megnyitó ünnepségén, amelynek védnökségét **Szilassy László** főispán, **dr. Kölcsey Sándor** polgármester és **dr. Gulyás Antal** Gazdasági Akadémiai igazgató vállalták el, a védnökök részéről **dr. Gulyás Antal** igazgató mond megnyitó beszédet. A kiállítás anyagát **dr. Heybey Wolfgang**, a Német Tudományos Intézet vezetője ismereti. A budapesti német birodalmi követség képviselőitében pedig **dr. Lurtz** követségi tanácsos beszél. A megnyitó ünnepségen belépődíj nincs s ugyanakkor, mint a kiállítás egész tartama alatt (8—14) érdeklődőket szívesen lát a kiállítás rendezősege.

Ne bántsd a női kalauzt!

Budapestről jelentik: A 28-as jelzésű villamoson utazott **Peidl Ferenc** lakatossegéde. **Kovács Róza** kalauznő felszóltotta, hogy váltson jegyet, **Peidl** a jegyváltást megtagadta, majd a leányt úgy meglökte, hogy az majdnem kiesett a robogó kocsiából. **Eljárás** indult **Peidl** ellen, akinek az ügyét most tárgyalta a budapesti törvényszék.

A tanúkihallgatások után az ügyész kifejezte, hogy a mai időkben a nők áldozatot hoznak, amikor a belső front érdekében házi tüzhelyüket otthagynva férfi munkát vállalnak, azért inkább fokozott megbecsülést, mint dűrt van inzulust érdemelnek. Súlyos büntetés kiszabását kérte. A bíróság a perbeszédék elhangzása után **Peidl**t jogerősen egyhónapi fogságra ítélte. Súlyosbító körülménynek vették, hogy női kalauz zal szemben követte el a bűncselekményt.

Gróf Bethlen István

a magyar-horvát testvéri egyetértésről

Gróf Bethlen Istvánnak és Ulllein-Reviczky Antalnak átnyújtotta a horvát követ a Zvonimir-rend nagykeresztjét

Budapest, nov. 6. Gay Ivo budapesti horvát követ és felesége esztendőnkön este a horvát követ-ség palotájában fogadást rendeztek, amelyre hivatalos volt a magyar közelet több vezető egyénisége.

A fogadáson a követ átnyújtotta a Poglavnik adományozta kitüntetések. Bethlen István gróf ny. miniszterelnöknek és Ulllein Reviczky Antal meghatalmazott miniszteri sajtófőnöknek a Zvonimir-rend nagykeresztjét, három Apor István miniszteri tanácsosnak pedig a Zvonimir-rend első osztályát a csillaggal nyújtotta át.

A követ magyar nyelvű beszédében utalt a magyar és horvát nemzet sok évszázados barátságára. Rámutatott arra, hogy a horvát népet hátrára kötelezték azok a magyarok, akik kiálltak a horvát nemzet szabadsága mellett és annak a férfias magartásnak elismerésül, amelyet a nehéz időkben tanúsítottak, a Poglavnik ezeket a kitüntetések adományozta. Ez a kitüntetés legyen záloga a két nemzet jövőbeni barátságának.

A kitüntettek nevében gróf Bethlen István mondott köszönetet azért a megtiszteltetésért, amelyben a horvát állam fő részeseitől is a multban, ezek csak úgy lesznek teljes értékűek, ha a jövőben is minden erővel együttműködnek a két egymásraturált nemzet barátságának fenntartásán és kíméltetésén. Azt a reményét fejezte ki, hogy miként a multban sokszáz esztendőn keresztül megvolt a testvéri egyetértés a két nemzet között, úgy az a jövőben is fennmarad.

A kitüntettek nevében arra kérte Gay követet, tolmácsolja a horvát állam főnek mely háláját a magas kitüntetésért.

Gay horvát követ és gróf Bethlen István szavait a jelenlevők nagy tetszéssel és tapsal fogadták.

A meghívott vendégek az ünnepe után még hosszú ideig

maradtak együtt a horvát követ-ségen, feszelen baráti beszélgetést folytatva egymással.

A Zvonimir-rendet az önálló horvát állam kiáltása után a mult évben alapította a Poglav-

Gondoskodás történt a pékek faszükségletének biztosítására

A sütőszakosztály feljelentést tesz egyes malmok ellen súlyhiányok miatt

Az Ipartestület Sütőszakosztálya tegnap délután Galamb Ferenc elnöklésével ülést tartott melyen két nagyon fontos ügyet tárgyaltak meg. Az első az volt, hogy azok a malmok, melyek által szállított liszteszűcsakok tartalmában hiányokat állapítottak meg, még mindig nem rendezték ezt a kérdést. A szakosztály megkereste a polgármestert, hogy a hiányok rendezése érdekében lépjen közbe a malmoknál.

Attól függetlenül, hogy ez a közbenjárás milyen eredménnyel fog végződni, a szakosztály arra az álláspontra helyezkedett, hogy mivel a liszt a vegykísérleti állomás hivatalos megállapítása szerint olyan nedves volt kéthóapi száraz helyen történt tárolás után, amilyennek csak a friss őrlelőkor lett volna szabad lennie, emiatt az Ipartestület ügyésze, dr. Csáthy Dezső útján megteszik a feljelentést azok ellen a malmok ellen, amelyek lisztes zsák-

DEBRECZEN 5 OLDAL 1942 XI. 7.

nik. A rend az önálló horvát királyság utolsó királyától kapta nevét, aki a XI. század végén uralkodott. A rendnek négy osztálya van: nagykeresztje, I., II. és III. osztálya. A két felső osztály tulajdonosai a »vitez« cím viselésére jogosultak, ami a horvátban ugyanazt jelenti, mint a magyar »vitéz« szó.

jaiban feltűnően nagy volt a súlyhiány.

A másik fontos kérdés a fa-ügy volt. A polgármester 500 köbméter fat a sűtők rendelkezésére bocsát addig, amíg a rendes faszállítások megindulnak. A polgármester így akarja elhárítani azt a lehetőséget, hogy a kenyérsütésben tennakadás következék be. Továbbmenőleg Galamb Ferenc elnök tárgyalásokat kezdett 50 vagon fának a minisztérium által leendő kiutalására. Ezzel a mennyiséggel legálább karácsonyig biztosíthatók a zavartalan kenyérsütést. A tárgyalások ebben az irányban kedvezően előrehaladtak és minden remény meg van arra, hogy jó eredménnyel befejeződnek és a fa csakhamar megérkezik Debrecenbe. Egyébként úgy értesültünk, hogy közelesem megcsúntk a fahány a városban, mert a szállítások megkezdődhetnek.

A könyörületből befogadott vendég kifosztotta a tanyát

Péntek László zsepesi gazdálkodó tanyájára bemen egy fiatal nő és elpanaszolta, hogy őt nagy csapás érte, más vidékre kétszül, hogy megélhetést biztosítson magának, de már elhagyta az erjeje. Arra kérte a gazdálkodót, hogy adjon szállást és ételmet egy napig, míg kipihen magát, mert beteg. — A gazdálkodó könyörületből befogadta az idegen nőt, aki nagy

bőbeszédűségével elszórakoztatta a tanyabélieket, nem küldték el, ott tartották a »sorsverte« női három napig, sőt a harmadik napon arra kérék, hogy vigyázzon a tanyára, mert vásárolni Debrecenbe jönnek szekérrel. Péntek és felesége nyugodtan időztek a városban s nem is gondoltak arra, hogy a vendég azalatt összeszamagolja a ruhákat, elcsúszdi a kamará-

!!Előzetes jelentés!!

A FASIZMUS

20. évfordulóján

a

Marica su Roma

emlékére a magyar nyelvű

TEMPO

rendkívül gazdag

külön számot ad ki

a 17/18. külön szám november közepén jelenik meg

Kérje minden árusítónál!

Ára: 70 fillér

ből az élelmiszereket, meglátja az egyik téllkabát zsebében a 800 pengőt és megrakodva elhagyja a tanyát.

A tolvaj nagy zsákmányra tett szert, nem is tudta elvinni a lisztet, szalonját és a 2000 pengőnél többet érő ruhákat. Az úton megkérte az egyik szekert, hogy vigye el Kabára. Ott eladott néhány lopott holmit és Törökzentmiklóra ment autóját és onnan Budapestre. A Teleki-téren értékesíteni akarta a ruhaneműket, de elfogták. Kiderült, hogy Buna Margit-

nak hívják, 22 éves volt apolónó, aki már többször volt elítélve lopás miatt és emberölés kísérlete miatt is a bíróság előtt állt már. Buna Margitot behozták a debreceni törvényszék fogházába.

Az izzólámpák új árai

Tegnap jelent meg a közellátásiügyi miniszter rendelete, amelyben szabályozta a Tung-sram, Orion és Osram izzólámpák árát. A rendelet szerint nagyobb mennyiség vételénél 3-9 százalékos engedmény kapható, aszerint, hogy 50-nél, vagy 1000-nél többet vásárol valaki, egyébként az új árak a leginkább használt villanykörteknél a következők:

Krypton-égők: 15-ös és 25-ös 2.14, 40-es 2.55, 65-ös 3.25, 100-as 4.12, 150-es 5.42 pengő.

A régebbi típusú lámpák ára az ötöstől egészen a 25-ösig 2.14 pengő, a 40-es 2.56 P, a 65-ös 3.26 pengő, a 100-as 4.12 pengő.

A rendelet szerint legolcsóbb a törpe Edisonfeji rádióskálalámpa, csak 34 fillérbe kerül, míg a legdrágább a tizezerwattos repülőtéri fényszórólámpa, amiből egyetlen darab 609 pengőt ér.

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— KOSSUTH LAJOS ÉLETRÉGÉNYE —

írta: Hegyaljai Kiss Géza

(5) ÚJHELYI DIÁK

A kis Kossuth hatéves korában válik teljesen időszerűvé a kérdés: Hová költözzenek? A cél, hogy a fiú neveltetése szülei felügyelete alatt maradjon. Lelke ösztönzése kielégíthető legyen és sokba se kerüljön.

— Újhely lesz a legjobb, majd meglátjátok!

— Persze, hogy az a legalkalmasabb — dönt a családi tanács. Megyei székhely. Az apának az ügyvédség folytatására is kiterjedt teret kínál. A már meglévő összeköttetések fenntartására is alkalmasabb. Központi hely a megye északi és déli része közt. Rendes ügyésze Török grófnak. Az Kázmérban lakik. És Vécsey bárónak. Az Szerdahelyen lakik. — Újhely mindkét községhez közelebb van.

— Vásárja, szüretje, megyei elete mind Újhely mellett szól. Rokonság is ott van!

Újhelyben vásárol tehát házat Kossuth László, az úgynevezett Barátszeren. 1808 február 26-án kötik meg a szerződést. A pálosok szerzetének a felszólása után kerül a kegyesrendiek birtokába a Barátszer. A piaristák hatosztályú »nagyobb gimnázium«-nak minősített intézetet tartanak ott fenn.

Ebben szemben ezzel s egészen közel szűz áll a Kossuth ügyvéd úr háza. Földszintes úri sarokház ez, három utára néző, zöldsalugáteres ablakkal, a ma Justus utca 17-ik száma alatt, a Justus és Vörösmarthy utca kereszteződésénél.

Ebben a házban helyezkedik el a család. Innen kezd járni Kossuth iskolába. Kossuth később így emlékezik vissza erre az időre:

Két évig normalista iskolában tanultam. Tanítóm Nováky József derék magyar ember volt. Sohase láttam máskép, mint térdig érő magyar mentében, zsinórövvvel derekán. Tőle tanultam olvasást, írást, elemi számtant, latint, grammatikát, egy kis földleírást, Magyarországot a Kis Tükrökből s egy kis magyar történelmet.

Nyolceves korában, 1810-ben íratják be szülei a piaristák újhelyi gimnáziumába. Annak ő egyik legkiválóbb növendéke. Kiváló képességű, kitartó szorgalmú, kifogástalan viseletű ifjú. A gimnázium irattárában eredetiben olvashatók Kossuth Lajosnak félelv értesítői. Azok tükrében mindig az eminensek közt ragyog a neve. Az iskolai hivatalos nyelv a latin. Ezért az Értesítő is: Informatio. Így például az 1810-11-edik tanév első felében a következő értesítő

kapja:

Ertesítő a sátorlajújhelyi királyi nagyobb gimnázium tanuló ifjúságáról, kiadva az 1810.11. esztendőnek első feléről. Kossuth Lajos 9-éves, ágostai hitvallású, magyar. Újhely, Zemplén vármegyében. Atyja és ennek foglalkozása: László, nemes, ügyvédül ugyanott. Tanulmányi osztályzata: 12 kitűnő között a harmadik. A második felévben: 15 kitűnő között a harmadik.

Az 1812-13. tanév I. felévében 17 közül második kitűnő. A II. felévben 12 közül harmadik kitűnő. Egyébként mindenkor első kitűnő.

Kik a tanárai?

Az első grammatikai osztályban Nováky József, kassai származású 56 éves világi tanár. A többi osztályban mind piaristák. Ezek: Pállya József; pápai születési 21 éves kezdő tanár, Komjáthy József és idősb. Sebő Ágoston.

Kossuth mindig hálával emlékszik vissza tanáira. Derék hazafias érzelmű magyarok azok. Annymra nem voltak felekezetieskedők, hogy maga Siviluszky József igazgató figyelemzett Kossuth atyját, a fiú szakszerű evangélikus hittani képzésére.

Ekkor viszi atyja Nagyke-mencére Abaújmegyébe. Ott Czapkay János evangélikus lelkész tanítja. Ő készíti elő a konfirmációra.

Hálásan gondol vissza nagy-névi diákjára az intézet is. Annak ifjúsága Kossuth száza-

dik születési fordulóján emléktáblával jelöli meg a gimnázium épületét.

A hála mellett azonban Kossuth hangot ad a bírálóknak is. Úgy találja, hogy az akkori gimnáziumi rendszer nem nevelte eléggé az életre. Kossuth mit kíván az iskolától? Ő így szerelné:

— Az ép testi erőre fordított a gond mellett, a tudás vágyának felbresztését kellene feladatul venni, miszerint egyes növendékeknek megnyilatkozhatnék az egyéni hajlam s az egy, vagy más szakra való rátermettség... s az ifjúság az önképzés eleven ösztönével melessen át annak a nagy oktatásnak, melynek neve: az élet holtig tartó nagy iskolája.

Kossuth szülei tisztán látják a hiányokat. Az önképzés szükségét ugyancsak érezhetővé tesszik fiokban. A reménységes fiú később így ír erről:

— Ez időben a háznál valamikézt németül, a városban kissé franciául is tanultam. Leckéket vettem fuvalán, melyre olyan hajlamom volt, hogy gyümölcsagarasaimat addig gyűjtöttem, míg egy tilinkót vehettem. A fuvalát később nem mindennapi tökélyre vivém s bár a férfikor viharai később kivették kezemből a zeneszert, mégis mindig kedveltem azt. Még most is kedves régi barát szózata gyanánt hatnak lelkemben melankólikus lány hangjai, ha néha-néha lélekfáradtan kezemből veszem... (Folyt. köv.)

Nem gond

a ruházkodás, mert

Téli kabátot
Átmeneti kabátot
Sport öltönyt
Fiú ruhákat

jó minőségben, olcsó
szabott árban árusítunk

Grünfeld

úriszabóság
Kistemplom mellett

DEBRECZEN

HIREK

DOLGOZZ, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata november 7-én reggel 8-tól, november 14-én reggel 8-ig: „Kisgyőr”, Piac u. 31, telefon: 30-95 „Tisza”, Péterfia 61, telefon: 24-52. — „Callag” Árpád-tér 1, telefon: 29-32. — „Szent Háromság” Homokkert, Szabó Kálmán u. 14, telefon: 17-09. — „Mátyás király” Nyilastelep, Vámpécsi út 16, telefon: 32-01.

— IDEGFESZÍTŐ ÓRAK, társasági utazások terhére enyhítend, ha a frontra és hadikórházakba a honvédek részére Nemzeti Könyvtár füzeteit ajánlák meg. A Bajtársi Szolgálat megkeres.

A keresztes vitéz

A hősi halált halt Ákosy ezredes verse

A hősi halált halt Ákosy Károly ezredes ragyogó katonai képességei mellett írói tehetséggel is rendelkezett. Ennek bizonyossága az a sok szép vers, melyek a múlt évztizedben a „Debreczen” hasábjain megjelentek. Egyik költeménye különös időszerűséget kapott most, női halálának szomorú alkalmából. Így szól a vers:

A KERESZTES VITÉZ

A kereszt jegyében született, Kis kápolnában kapta nevét. S a szent szertartások alatt, Kereszt alá tartották fejét.

Az élettől nem kapott semmit. Am bizva hordta a keresztet, Fohással fogott napjaihoz, Hál' Istennel állta az esetet.

Később a háborúban küzdött, Hol büszkén megállta helyét. S mellén viselte keresztjét, Vitézsége csillogó jelét.

Egy golyó őt is megtalálta, A keresztjén át érte szívét, S véres kézzel még legvégül Magára vetette keresztjét.

Messze idegen égtáj alatt Nyugszik a hű keresztes vitéz. Nefejeles fejének hordja most Mindenki megváltó keresztjét.

Ákosy Károly.

— Vasárnapi istentiszteletek a református templomokban: Nagy templomban délelőtt 10 Szabó G. délután 5 Tariska Zoltán — Kis templomban délelőtt 9 Uray Sándor, délután 5 Kecskes József, — délelőtt 11 dr Farkas Pál — Kosuth utcai templomban délelőtt 10 Baja Mihály, délután 5 Ács M. Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt 9 Kolozsvári Kiss László délután 4 Varga Balázs. — Ispótyai templomban délelőtt 10 Sárközy Lajos, délután 5 Sárközy L. Árpád-téri templomban délelőtt 10 dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 dr Erdei Mihály. — Homokkerti templomban délelőtt 10 Kovács József, délután 5 Duscza Ferenc. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 Mezey Béla, délután fényes vallásos ünnepély. Csapókerti templomban délelőtt 10 dr Danesházy Sándor, délután 5 Balogh József. — Keresztelepi templomban délelőtt 10 Szilágyi László, délután 3 Szilágyi László. — Egyetemi templomban délelőtt 10 dr Erdős Károly. — Augusztai szanatóriumban délelőtt negyed 10 Koncz Z. Egyetemi klinikákon Szenes L. s Koncz Zoltán. — Tegláskerti állami iskolában délelőtt 10 Birinyi János. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 Erdei Károly. Wolaffkatelepi olvasóköriben délután 3 Duscza Ferenc. — **Tanyai istentiszteletek:** Ondód II. Vedres dűlő délelőtt 9 Rápolyt Árpád. — Kunpálhalmi délelőtt 11 Rápolyt Árpád — Bánk délelőtt 10, Diószegi út délután 2 Udvarhelyi György. — Pac délelőtt 10, Mézeshegy délután 2

Molnár Gyula II. — Egyek 461. előtt 10 dr Papp Géza. — Ohat délután 2 dr Papp Géza. — Hegyes délelőtt 10, Elep délután 2 Nagy Károly. — Szata I délelőtt 10 vitéz Szabó Endre. — Pallag délelőtt 9 és Szováti út délután 3 Paál Antal. — Ebes délelőtt 10 Molnár Gyula I. — Haláp délelőtt 9, Pipóhegy délelőtt 11 és Allóhegy délután 2 László L. E. Gyermekistentisztelet: Révész-tér 2, délelőtt 9 Tariska Zoltán. Egyetemi templomban délelőtt fél 9 Koncz Zoltán. — Levente-istentisztelet: — Kosuth utcai templomban délelőtt fél 12 Mezey Béla.

— Vasárnap délelőtt, pontosan 11 órai kezdettel egyetemi istentisztelet lesz az egyetemi templomban. Igét hirdet: dr Erdős Károly egyetemi ny. r. tanár „Az egyház és a világ” címen. — **A római katolikus templomban és kápolnáknak rendes vasárnapi szentmisere.** A lelkesíti beosztást ma eszközlik.

— Vasárnapi istentiszteletek a görög katolikus templomban: Délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet. — 8 órakor diák-mise. — 9 órakor katonamise. — 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután fél 4 órakor rózsafüzér átátosság. — Délután 4 vecsernye és szentségimádás.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál: Németh Sándor segédlelkész. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál dr Pass László tb. espereslelkész. — Délután 4 órakor ev. szórványistentisztelet. Hajdúhad házon Prédikál: Németh Sándor segédlelkész.

— **Kinevezés.** A Kormányzó Úr az igazságügyminiszter előterjesztésére dr Varsányi Imre debreceni kir. törvényszéki titkárt a beregszászi kir. Járásbíróvá járásbíróvá kinevezte.

— **Novák Gyula püspöki tanácsos leti.** Novák Gyula plébános-nyertes, mint arról már beszámoltunk, távozik Debrecenből, egynázi lohatósága gyulavári onálló lelkésszé nevezte ki. Erdemei és debreceni működése emsmerésekképpen dr Scheffler János szatmári püspök, váradi apostoli kormányzó püspöki tanácsossá nevezte ki.

— **A piarista rend 1000 pengőt adományozott a hírlapok újságíróinak.** Ez az adomány kifejezésre juttatja azt a rokoni szellemet, mely a keresztes tanítóróndet összeköti, hiszen a piaristák számos tagja harcolt tollával a lapok hasábjain.

— **A bolsevisták a NTI jelentése szerint a keleti arvonalon dum-dum golyókat használnak és találtak egy löszeres ládát dum-dum golyókkal.** A ládán angol löszergár jelzése volt.

— **A mocsárláz gyógyítására** új gyógyszer fedezett fel egy portugál orvos. Az új gyógyszer lehetővé teszi a kinin mellőzését. Az új szert injekcióval adják be a betegnek.

— **Főzelékfélék is megteremnek a sarkvidéki talajon.** A svéd mezőgazdasági miniszterium kísérleti kertészeteket állított fel a Lapföldön. A salátafélék és káposzták jól teremthetők ezen a vidéken.

— **Ötvenhat éves a legöregebb és 22 éves a legfiatalabb doktor** a kolozsvári egyetemen. A jog és államtudományi karon kilencen a 40—50 év között, ötvenhatan pedig a 30—40 év között kapták meg a doktori oklevelét.

Három öngyilkossági kísérlet egy nap alatt betegség miatt

A debreceni rendőrségre a tegnapi napon három öngyilkossági kísérletet jelentettek be és a kihallgatások során kiderült, hogy mindegyik életunt kímélő belesége miatt akarta eldobni életét.

Varga Lajos 29 éves segédmunkás, József kir. herceg-utca 63. szám alatti lakos lakásán nagymennyiségű sósavat ivott. Súlyos állapotban szállították a klinikára, ahol kezelést alá vették. Kihallgatása során elmondta dr Nagymányi Ferenc rendőrfogalmazónak, hogy súlyos reuma kínozza és a türelmetlen fájdalom miatt akart megválni az élettől.

Egy fiatalkorú, 17 éves leány,

aki már hosszabb idő óta állt az idegklinikán kezelés alatt, Mikepécsi-úti lakásán orvosságait összekeverte és 250 grammot bevett. Súlyos állapotban szállították a klinikára. A vizsgálat alkalmával elmondta, hogy idegbetegsége következtében megbénult egyik keze és mivel női szabó, így kereseti lehetőségét elvesztette. Ezért akart öngyilkosságot elkövetni.

Sápi Bálintné szül. Kovács Julianna 64 éves asszony, MÁV kocsirendező neje, Kerekes Géza-utca 4. szám alatti lakos ugyancsak betegség miatt nagymennyiségű ismeretlen méregel vett be. Állapota súlyos.

Erősen csökkennek a bűnesetek Debrecenben

Kiss Sándor rendőrfőkapitányhelyettes a debreceni közrendészeti viszonyok javulásáról tett jelentést a város közigazgatási bizottsága ülésén. A bejelentett statisztikai kimutatás szerint októberben 611 bűnügyet iktattak, szeptemberben 790 volt. A 611 ügy közül 210 idegen hatóságok megkeresése, 371 pedig helybeli bűnügy, ami 213 darabbal kevesebb, mint szeptemberben volt.

Az előfordult bűnesetek megoszlása a következő: hamisítványok 3, rágalmozás 1, testlisérlés 1 büntelt, 6 vétség, magánlakásértés vétsége 2, lopás büntette

27, vétsége 265 sikkasztás büntette 2, vétsége 12, csalás vétsége 12, okirathamisítás büntette 2, vagyonrongálás vétsége 2, tüzközés vétsége 1, a háborús törvényekbe és rendeletekbe ütköző vétség 32 esetben fordult elő. A kihágásoknál is apadás mutatkozik, szeptemberben 1288, októberben csak 1101 a számuk.

A rendőrség októberben 14 egyéni előzetes letartóztatásba helyezte. A bűneseteknél a károkozott okozott károk összege 35.234 pengő, amiből 25.000 pengő megtérült.

Láncolni akart 16 kg pipereszappannal

Letartóztatták Debrecenben Csapó Lajos 30 éves újtőlérőt lakost, aki Hartstein Duszó debreceni lakostól kölcsön kapott 680 pengő fejében adott zálogot kicsalta azzal, hogy jó kezes ad Kiss János nevű sógora személynében, aki majd aláírja a megállapodást a kölcsönnyelben. Vádolják azzal is Csapót, hogy átvett Debrecenben Izrael Móról 110 darab pipereszappant összesen 16 kilo súlyban, azzal, hogy láncolni fog az áruval és a nyereségen megosztottnak.

— **Újtávitási munkák.** Kalandia Lőránt műszaki tanácsnok bejelentette a városi közigazgatási bizottságban, hogy a makadámútkarbantartásához befejezték az anyagszállítást. A Püspök-láday—Balmazújváros közti úton véget érték az alapozási munkák, sőt a fedőanyag szállítását a bányá meg is kezdte. Jelentette azt is, hogy a Monostorpályi-úton levő átvezetést a Diószegi-úton készült átvezetést nyolc nap múlva átadják. Ugyancsak befejeződtek a Fűzesabony—Máramaros közti útnak a Debreceni érdeklő szakaszon folytatott munkái is.

— **A legrégebb román nyelvemlékben,** melyet kodex Sturdzánus néven ismer a nyelvtudomány, van egy magyarnyelvű, de ciril betűvel leírt Miatyánk az úgynevezett Mohácsi Miatyánk. Ezzel kapcsolatban dr Papp György kanonok arra a következtetésre jut, hogy azóta már teljesen elrománosodott toradarányosi Mohács közszeg gör. kat. híveinek jelentős része magyar volt és ezek kedvéért írta le Grigor román atya a magyar szövegű Miatyánkot. Ez a nyelvemlék is érdekes bizonyítéka annak, hogy a székellyföldi magyar gör. kat. hívek mennyire elrománosodtak.

— **Furfangos szélhámoság.** Leventesapok család ravasz trükkkel elreklvirálta egy kőbányai kisdíák, Fogarassy László kerékpárját. Hamis iratot nyújtott át a diáknak arról, hogy a Légo-parancsnokság igénybeveszi a kerékpárt. A kisdíák átadta a gépet, a család elkarikázott.

Véget ért a magyar újságírók németországi tanulmányútja

A Magyar Vidéki Sajtótudósító Jelenti Budapestről, hogy most érkezett haza Németországból az a 12 tagú újságírócsoport, amely a Nemzeti Szocialista Párt meghívására két hétig tartó tanulmányúton vett részt. A magyar csoportban a budapesti napilapok munkatársain kívül Arvay Árpád országgyűlési képviselő, a nagyváradi Estilap főszerkesztője foglalt helyet a vidéki napilapok képviselőiben. A német hatóságok és a Nemzeti Szocialista Párt sajtóéletének reprezentánsai a legnagyobb előzékenységgel és figyelemmel fogadták és látták el a magyar újságírókat, akik igen nagy területet jártak be, hogy a helyszínen tanulmányozhassák a szociálpolitikai, gazdasági és társadalmi viszonyokat. Újjuk Bécsen és Boroszlón keresztül vettük Berlinbe, ahol a magyar követség fogadást adott tisztelőikre.

Arvay Árpád főszerkesztő eredeti cikksorozatban számol majd be németországi tapasztalatairól.

GYÁSZROVAT

Vitéz Beckschházy Sándor ny. m. kir. alezredes, 61-ik életévében elhunyt. Temetése Ungvárra való szállítás után ma délután 3 órakor lesz az ottani temetőben Szállítást Fehértói és Takács vállalata rendezi.

Kovács József MÁV szertárnok 41-ik életévében elhunyt. Temetése ma délután félnyég órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, a református egyház gyászszertartása szerint. Lakás Miklósi u. 28. Temetését Fehértói és Takács vállalata rendezi.

Bóde Piroška 11-ik életévében elhunyt. Temetése Vámospércsre való szállítás után, vasárnap délután 3 órakor lesz az ottani temetőben. Szállítást Fehértói és Takács vállalata rendezi.

Varga Laci 3-ik életévében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető harmas terméből, a református egyház gyászszertartása szerint. Lakás Szepes u. 75. Temetését Fehértói és Takács vállalata rendezi.

Szolnoki Katalin 11 napos korában elhunyt. Temetése ma délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető B ravatalozójából, a református egyház gyászszertartása szerint. Lakás: Teleki u. 74. Temetését: Fehértói és Takács vállalata rendezi.

Özv. Nagy Imréné szül. G Nagy Agnes 66-ik életévében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz Mikepércsen, az ottani temetőben, a református egyház gyászszertartása szerint. Temetését: Fehértói és Takács vállalata rendezi.

Id. Illyés István 72 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félnyég órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Simon Sándorné Ludmán Julianna 63 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután két órakor lesz a Köztemető 3 ravatalozójából, Dankó temetkezés.

Özv. Balogh Péterné sz. Batty Erzsébet 77 éves. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a 2 A) terméből, református szertartású imával. Lakás: Fancsika u. 29. sz. Csurka temetkezés.

— **Letartóztatták megvesztetés miatt Zalaegerszegen** Eppinger Arnold mészáros, aki ellen árdrágítás és köztisztasági kihágás miatt internálási eljárás indult. Eppinger a főszolgabírónak libamáját és füstölt húst küldött.

Ujonnan áthelyezett műhelyben új bundák, átszabások és mindennemű szűcsmunkát a legújabb modell szerint készít olcsón
VÉGH GYULA
Ferenc József-út 58., I. em. balra.

Hölgyek figyelmébe! Hölgyek figyelmébe!
Eredeti modellek jutányos árban
Vida Erzsébet
Női kalapszalonzában. Modellek után alakítok
Szent Anna-utca 10. sz. (Városi bérház.)

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város 1943. évi közúti költ. költségvetését, melyre a közgazdálkodási bizottság letárgyalta, az 1890. évi I. tc. 22. §-a alapján folyó évi november hó 7-től kezdődőleg 15 napig a városi számvevőség 19. számú szobájában a hivatalos órák alatt közszemlére teszem. A közszemlé ideje alatt ezen költségvetéssel szemben bárki felszólalhat. A felszólalás a közszemlé kitétel tartalmának lejárta napjáig hozzáírásban nyújtható be. Polgármester.

KÖZGAZDASÁG
Savanyított konzervek ára

A közellátási miniszter újra megállapította a savanyított konzervárak legmagasabb árát. A savanyított káposzta fogyasztói ára január végéig 46 fillér, attól kezdve 48 fillér. A piroskáposzta val töltött paprika üvegből kimérve különként 1.40 P, az ecetes vajhabé 1.20 pengő, az ecetes uborkaké hordóból kimérve 1.30, üvegből kimérve 1.50. A sósvizes uborkaké hordóból kimérve 84 fillér, a sózott töké hordóból, vagy üvegből kimérve 80 fillér. — Az ecetes paprikaké hordóból kimérve 1.40 pengő, üvegből kimérve 1.60, a paprikasalátáké üvegből kimérve 1.50 pengő. A 8-10 százalékos besűrt paradicsomot tartalmazó zsír nélküli lecsó kilója hordóból kimérve 1 pengő.

üvegből kimérve 1.30, a töltött való paprika kimérve 1.40 pengő kilója. A rendelet felsorolja azokat az árakat is, amelyek üvegből való vásárlásnál számíthatók fel. Az új árak má léptek életbe.

Mi újság a budapesti élelmiszer-nagyvásárlástelepen? A Magyar Vidéki Sajtókiadóító jelentése szerint október 29-től november 5-ig az élő- és vágottbaromfi piacon változatlanul a megállapított legmagasabb árak vannak érvényben. A tojáspiacon október 30-tól kezdve a közellátásügyi miniszter 163.200-1942. számú rendelete értelmében a következő legmagasabb nagykereskedelmi árak vannak érvényben: friss osztályozatlan és hűtőházi eredeti ládatételben 4.38 P, kiolvasva 4.46 P, meszes: eredeti ládatételben 4.18 P, kiolvasva 4.26 P, repedt: eredeti ládatételben 4.08 P, kiolvasva 4.16 P kg-ként. A zöldség- és főzelékfélék piacán a tisztított karfiol ára 10, a leveles karfiol ára pedig 20 fillérrel csökkent, viszont a zöldpaprika ára 20 fillérrel emelkedett kg-ként. A gyümölcs piacon a bírsalma ára 10, a közönséges fajtájú alma ára a körte, a szőlő, a héjasdió és a hazai gesztenye ára 20, a nemes fajtájú alma ára pedig 80 fillérrel emelkedett kg-ként.

Harcoló és sebesült honvédeinknek ajánlj meg Nemzeti Könyvtár füzetet.
A Bajtársi Szolgálat megkeres.

Értékes vásznait biztos kézzel dolgoztassa. — Varrás, hímzés, monogramozás felelősséggel. Favorit, Csapó 24. 125 2. 5

Figyelem Használt bundáját ne dobja el, vigye Budai szűcskhöz, átalakítja vagy megveszi, Szent Anna 5. 1901

Használt szőrmebundák megvételét, eladását vállalom. Kifakult szőrmebundáját újjáfesti Kövály szűcsmester, Kálvin-tér 19. Püspöki palota. 1902

Gyertyatartók javítását, ezüstözését, forrasztását szakember vállalom. Papp, Kálmán arany- és ezüstművesmester, Zúgó-u. 6. 162

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat udvari bútor üzletben. Brilláné Piac 71., udvarban. 476 12 30

Antik szekrény, garnitúra könyvszekrény, modern háló, ebédlő, konyha, kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1505 3 16

Egész vagy félhálót és konyhabútor keresek megvételre. „Bútor” jellegére a kiadóba. 159

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR

Kerékpár több gumival eladó, Hüvelyes 11. 233

Kerékpáromtat ellopják péntek este Fűvészek. Kollégium elől, nyomra vezető 60 pengő jutalomban részesül. Kovács, Halastó-u. 19. 225

ÁTADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ

Jóforgalmú Bagolyvár sárda házzal, berendezéssel együtt, jogtulonos, sürgősen — bejegység miatt — eladó. Hid-utca 14. 23

Jómeneteli fűszerüzlet berendezéssel és áruval vagy áru nélkül sürgősen eladó. Tóth Árpád 72. 208

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb árrban veszek. Fránkl, Piac-u. 73. 984 12. 10

Tört aranyat, ezüstöt, brilliánt magas árrban veszek. Takács Sándor, Piac 66. 393 1. 9

Keresek 26-27-es fehér vagy barna jó állapotban levő gyermek hócipőt. Címeket kiadóba kérem leadni. 229 vv

ELELMISZER, ITAL

Uradalmi teli álló fajalma nagyban, kicsinyben egész nap. Rákóczi 7. Pince, 1475 1. 28

Sajáttermésű újbor litereként kapható. Kibérgő 43. 199

OKTATÁS

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépiróiskolája, Batthyány u. 1. szám. Eng. 6475. Telefon: 20-77. Államvizsgára előkészítés, vasúti kedvezmény. 634 11. 30

HANGSZER

Zongorahangolást 15 éves kiváló képzéssel végző vállalom. Vargyas, Nap-u. 17. 522 1. 3

Bécsben képzett zongorahangoló lelkiismeretes munkát végez. Ebenstein, Csekonai 17. Telefon: 38-41. 15 12. 4

Zongorabérlés. bécsi kintő márká, rövid kereszthúros, páncélos. Arany János 17. Keresztépület. 169

RÁDIO

Rádiót javítsasson, alakítsasson élvezetes gyakorlattal Szabó Lajos műszerésznel, Csapó 84. Telefon: 32-54. 1630 11. 19

BÚTOR

Antik hálóbútor eladó. Értekezni Piac 22 ház felügyelő. 397 vv.

ELVESZETT

Találtatott egy magyar lehen. Szepes 15. szám alatt tulajdonosa átveheti. 130

Elveszett a 24344. számú kenyérfegy. A megtaláló adja be jutalom ellenében dr. Erdélyi Gáborné, Forgács-utca 4. szám alatti lakására. 1898

Pereces-utca Rákóczi-utca felől elveszett aranykaróra, aki felvette — sztemantja volt — adja le dr. Tóthné, Egmalom-utca 8 alá, jutalmat kap. 204

Elveszett csütörtökön a Vigaszínházban a hétórás előadásban a 7. számú emeleti középpályában egy fekete női ernyő. Kérem a megtalálót, jutalom ellenében adja le a Horthy kórház portásának. 220

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Teljesen új bordó kötött ruha eladó Csapó-utca 88. Illatszertár. 133

INGÓSÁG VÉTEL

Villanymotort 1/2-1 1/2 HP 220 veszek. Márton Kálmán 7. 177

INGÓSÁG ELADÁS

Egy kis asztalparthel 30 P-ért eladó. Cím: Bercesényi-u. 75. 202

Lebontásra kerülő ház olcsón eladó, 12x6 m. Márton Kálmán 7. 178

Valódi keleti szőnyeg, nagyböjtemetű, eladó. Cím a kiadóban. 236

GAZD. TERMENYEK

Ungváry József ceglédi faiskolájából gyümölcsfák érkeztek. Magasföldi közműtelep nagy választékban. Garai 5. 238 12. 7

Szőlővessző saját telephelyről kétéves gyökerezésemege és borfajlak legolcsóbban kapható Simonffy 59. 194

GAZD. ESZKÖZÖK

Eladó 779-es Khünefele, motorhajításra is alkalmas szecsavágó prima állapotban. Cím a kiadóhivatal pénztáránál. 1843 vv.

Járgányhajítás darálót keresek, lehetőleg Rapidot. Cím a kiadóban. 1530 vv.

Jó állapotban levő egylovas stráfkocsi eladó. Apponyi-utca 14. 182

ELADÓ HÁZ

Azonnal beköltözhető háromszobás csanádi ház gyümölcskerttel, teljes komforttal város központjában eladó. Földdel is elcsereplhető. Tanító-utca 6. 139

Sürgősen eladó Boldogkert, Uray-u. 7. sz. ház 905 négyszögletű kerttel azonnal beköltözhető. 174

Eladó családi ház múzeum szomszédságában. Cserépes-u. 3. szám, gazdálkodóknak vagy ipartelepnek igen alkalmas, nagy udvar és istálló. 239

Eladó csinos kis csanádi ház Köntöskert, Kiss-utca 36. 200 kvadrát földdel, gyümölcsösrel. 81

Vagonyár közelében most épült egy szoba, konyha téglalapú el. költözés miatt polom 4500 pengőért eladó. — azonnal beköltözhető. Palay iroda, József kir. u. 8. 166

Létai-út 49. számú ház ezerhatszáz négyszögletű szőlővel és gyümölcsösrel eladó. Értekezni Cegléd-utca 4. 11

ELADÓ HÁZHELY

HÁZHELY eladó Hajdúszoboszlón, Rákóczi-utca 74. sz. alatt az állomás közelében 600 négyszögletű, Szurmay-utca 1. sz. alatt a fűdőtől nem messze 425 négyszögletű. Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszló, Rákóczi-u. 74. 1675 vv.

5300 négyszögletű telek gyümölcsfákkal, közművekkel, villamoshoz, vasúthoz közel, gazdasági és ipari célra kiválóan alkalmas, olcsón eladó. Telefon: 26-06. 221

Eladó házhelyek, szőlők, gyümölcsösök a repülőtérről szemben. Kerekes-telep, Szávay Gyula-utca 200, 300 négyszögletes vagy nagyobb tetelekben. Értekezni dr. Hódy Béla ügyvéd irodájában, Széchenyi-u. 1. Telefon: 17-80. 195

FÖLDBÉRLÉL

Kiadó föld Nagyesere 1/b. 8 hold szántó. Erdőkölödni Bánk 100 Lúdas-csárda. 1894

ELADÓ FÖLD

Eladó Bocskai-kertben szőlő épülettel, több darabban is. Szalkai 3. 90

Hegyesen 15 kat. hold tanyás földbirtok eladó. Értekezni Kossuth-u. 54. 107

15 kat. hold prima fekete föld Hajdúszoboszlón a Déli-Titulus díjban eladó. Közvetítő díjazok. Cím a kiadóban. 228 vv.

Öndöd, Veréb-dűlőben 1 hold 442 négyszögletű prima szántó eladó. — Ferenc József-út 75. Ügyvédi iroda I. em. 65

ELADÓ ÁLLATOK

Mangalicá süldők maximális árrban eladók. — Honvédtemető-utca 6. 1835 vv.

Javitott nagy fajta libák, hizlalásra alkalmasak, eladók. Honvédtemető-utca 6. 218 vv.

Eladó 30 drb. nagygyapjúhozamú angolnyúl új ketrecekkel vagy anélkül. Ehrenfeld, Sáránd. 147

3 méhesalád és egy pergető eladó. Töhölüm utca 26. 184

Fajbak, jól fejlett, 12 éves, eladó, Hajdúszoboszló, Tóth Miklós Rákóczi-út 80. 290

Szerkesztő felelős: PÁLI JOZSEF
Kiadó felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a HÍSZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálcsy legrégebbi nyomozóirodája országosan ismert Zöldfa-utca 3. T.: 28-72. 371 11. 9

ALKALMAZÁST nyér férfi

Könyvelő hosszabb aruüzlet gyakorlattal felvétetik. „Mérlegképes” jellegére. 1859 vv.

Jól számoló, ügyes mászó nő alkalmazni keresünk éves szolgáltatásra. Bähr Vécsey malom, Érmihályfalva, vasút: Vámospécs. 158

Újságkiszállítás felvesz a „Debrecen” kiadóhivatala. Jelentkezés délután 3-tól. 141

Egy jó családból való hentes- és mészárosmunkát felveszek. Lánosi Lőrinc, Szent Anna-u. 37. 210

Kifutófiú, 16 éven aluli, felvétetik. Kontz üvegüzlet, Kálvin-tér 5. 206

Borbélysegédet és tanulóit azonnal felveszek. Vad, Kút 34. 1903

Summás szőlőmunkás 3 1/2 hold szőlőbe felvétetik, ki a gyümölcsfák kezeléséhez is ért, feles konyhakerti földet is kap. Cserépes-u. 3. 240

Asztalosság és tanulóit vegyes munkára felveszek. Vangor Antal épület- és bútorasztalos, Kossuth-utca 7. 226

Tanulókat és kifutókat felveszek. Nánássy rádió és villamosság Piac-u. 85. 74

Konyvelő kocsis, kis-családú, keresetlik. — Eötvös-u. 77. 197

Pékség eladó állandó munkára felveszek. — Klór Gázyár-u. 4. 196

Faggyúfőket, akik eredményesen dolgoztak, Tolnai, könyv, újság vagy biztosítási üzletszerzésben, fizetéssel felveszünk. Érdeklődést „Állandó alkalmazás” jellegére kérünk. 192

17-18 éves fiút irodai-karriernek felveszünk. „Anker” Biztosító. 192

Kézimunkás szabósegéd felvétetik. Varga-u. 31. Forgács. 163

ALKALMAZÁST nyér nő

Irodai munkálatokban jártas tisztviselő ajánlatait kérjük „Perfek” jellegére. 1858 vv.

Ügyes varróleányokat angol kézimunkához felveszek. Szent Anna-utca 8. 1897

Elsőrangú fehérneművarrónők és hímzőnők felvételnék. Kellerné, Batthyány 9. 205

Hölgyfodrászsegéd- kisasszonyt alkalmazok Horgonyi, Szoboszló-út 4. Tel.: 39-51. 224

Kifutócsányt felvesz „Piri” hölgyfodrászszalon, Bethlen-u. 1904

ALKALMAZÁST keres nő

Mosást vállalom. Takács Mariska, Piac-u. 64. 217

Lakásomon foltozást és stoppolást vállalom. — Varga-utca 33. 176

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Szobalány vagy szobalányos hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Sas-utca 4. II. emelet 1. 134

Két bejárónő azonnal felvétetik. Rákóczi-u. 9. Értkezde. 1899

Bejárónőt a délelőtti órákra felveszek. Werbőczy-utca 6. 216

Bejáró vagy bentlakó mindenek főtőnőt kerets kis család kis lakásba jó fizetéssel. Rákosi Jenő-utca 8. Földszint 3. ajtó. 222

Megbízható bejárónőt, vagy mindenest felveszek. Nánássy, Piac 77. 75

Mindenest eladó hosszú bizonyítvánnyal 15-éves felvesz Berger, Piac 198

Idősebb párhoz vagy magánoshoz elmennek hosszú bizonyítvánnyal mindenestnek. „Egyedül vagyok” jellegére. 170

Délelőtti lakaritonót jó bizonyítvánnyal felveszek. Piac-u. 58. II. em. 232

AJÁNLAT

Drapériás függönyöket hosszú rojttal 25 P-től, valódi kőpöli csipkeszővet, imprimeányakokat, Rothermere 21. 8 12. 1

Ciánoztatasson, vizsgál-tasson Kissel, Mélysz-tér 7. Telefon: 14-30. 86 11. 15

Ciánoztatasson Csala ciánozzó vállalat. Lakás, vizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 300 11. 8

Szappannak való zsiri szappanra becsere Pál János szappanosmester, Kölesei-u. 8. 1737 r. 19

Törölt gramofonlemezt 2 pengőért fizetek. Villanykörtésere 30 fillér. Biró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

Bundáját dívtatosan készíti Katona Vilmos szűcsmester, Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 124 12. 2

Ékszerkészítés, javítás, — fogaranyat, ékszerrel vesz Pollák Endre ékszerész, Halvan 2. 299 1. 8

Varrógép, kerékpárjavítás jótállással vállalom, hívásra jövök. Vétter, csere, eladás. Csapó-u. 101. 551 11. 7

Önkéntes urak! Egyenruhájukat Tegdes olcsón, gyorsan elkészítik, Kálvin-tér 19. Püspöki palota. 1978 11. 21

Kabátokat csináltasson fordítottasson „Margonál” csinos alakítások 30 pengőtől. Bethlen-u. 29. 1937 12. 25

Legolcsóbban fest, tisztít Weisz kelmefestő, Arany János-utca 29. Keresztépület. 1900 vv.

Szőrmebundák olcsón készült, javít, alakít Kövály szűcsmester, püspöki palota. 1232 12. 22